

4.2.5 - Les característiques del mercat laboral i turístic I

La mateixa dinàmica del sector fa que el mercat laboral turístic presenti les característiques següents:

- Estacionalitat.
- Eventualitat i precarietat.
- Segmentació de mercats laborals.
- Fluxos migratoris.
- Atomització empresarial. Autònoms.
- Baix nivell de formació ocupacional.

A continuació les veurem amb més detall.

4.2.6 - Les característiques del mercat laboral i turístic II

Estacionalitat

El turisme és una activitat que en la majoria dels casos no es fa al llarg de tot l'any, sinó en determinades èpoques.

Això fa que els empresaris contractin més treballadors en l'època de major demanda i que es quedin amb el personal mínim quan l'activitat és baixa.

Aquestes variacions en les contractacions no es produeixen solament en períodes d'un mes o superiors, sinó que, en determinats subsectors com el de la restauració, per exemple, es produeixen dintre d'una mateixa setmana.

Eventualitat i precarietat

La conseqüència més directa de l'estacionalitat de l'activitat turística és la necessitat de personal eventual i temporal, que sigui flexible i que s'adapti als ritmes de l'activitat.

Les condicions laborals d'aquests treballadors solen ser, en general, pitjors que les dels treballadors fixos.

4.2.7 - Les característiques del mercat laboral i turístic III

Segmentació de mercats laborals

Molta de la mà d'obra que accepta aquestes condicions acostumen a ser col·lectius amb poca formació o sense formació específica. Aquests treballadors constitueixen el segment en pitjors condicions laborals.

L'existència d'un mercat primari i d'un altre de secundari és una altra de les característiques laborals del sector (tot i que no n'és exclusiva).

- **Mercat primari:** El mercat primari el formen treballadors qualificats i amb una formació específica. Les seves condicions laborals solen ser bones, estables i acostumen a estar més ben pagats. Són els que ocupen els llocs de feina més qualificats i amb certa responsabilitat.
- **Mercat secundari:** El mercat secundari l'integren treballadors que, com ja hem dit, no solen tenir formació, o no tenen una formació especialitzada. Són els que ocupen els llocs més bàsics i sovint de caràcter eventual.

4.2.8 - Les característiques del mercat laboral i turístic IV

Fluxos migratoris

El sector turístic genera fluxos migratoris importants de treballadors.

Als nostres territoris hi ha dos tipus d'immigracions.

- **Interiors:** Són treballadors que es traslladen, principalment, des d'altres punts de l'Estat o de l'interior cap a les costes. En general, els llocs de treball que ocupen són de baixa qualificació.
- **Exteriors:** Alguns provenen dels mateixos mercats emissors, com Alemanya, Gran Bretanya o França. Ocupen tasques de gestió per als *touperadors* del seus països d'origen, d'atenció al client, recepció o informació (guies, animadors turístics, etc.).
Uns altres fluxos més recents són els estrangers provinents dels països de l'Est -per atendre els turistes de l'est-, del Magreb i de zones de l'Àfrica negra -generalment per tasques relacionades amb l'hostaleria-.

4.2.9 - Les característiques del mercat laboral i turístic V

Atomització empresarial. Autònoms

En turisme hi ha un gran nombre de **petites empreses**, fruit del creixement desorganitzat del sector, caracteritzades per la **contractació temporal**.

També hi ha un gran nombre de **treballadors autònoms** -molts guies turístics, per exemple- amb dificultats per mantenir un nivell de contractacions adequat a les seves necessitats.

Baix nivell de formació ocupacional

Les "puntes" en la demanda turística i una millora relativa del mercat de treball provoquen que, en determinades èpoques, es contractin sovint **treballadors amb poca experiència laboral prèvia en el món turístic i sense una formació ocupacional específica**. Això genera un **impacte negatiu** important en la qualitat global dels serveis turístics d'una zona, a més d'un cert grau de discriminació laboral (mercat laboral secundari).